

VIII Problematika. Od osnutka Arhiva radi uspješno Savjet arhiva. Najteži je problem pomanjkanje prostora za smještaj arhivalija i nedostatak stručnog osoblja, budući da još uvijek stoji na raspolaganju samo prvotna zgrada sa 17 arhivskih prostorija, a od osoblja jedan arhivist-upravitelj, jedan arhivski manipulant, administrator i čistačica. Poslije pretvaranja dosadašnjih Arhiva u regionalne historijske arhive s obvezatnom stalnom terenskom arhivskom službom postaju ovi nedostaci sve teži.

Dr Kamilo Firinge

O RADU HISTORIJSKOG ARHIVA U SLAVONSKOM BRODU U 1959. GODINI

Historijski arhiv u Slavonskom Brodu osnovan je krajem aprila 1959. god., te se upravo sada navršila godina dana rada ove ustanove. To je kratko vrijeme, da bi se već danas moglo govoriti o značajnim rezultatima njegova rada.

Međutim, Arhiv se već osjeća u životu grada i kotara. O tome sve češće govore i građani Broda.

U Arhivu sada radi 6 lica, i to: tri profesora, dva izvanredna studenta i jedan učitelj. Početkom lipnja na posao dolazi jedan nastavnik, a od 1. IX ove godine u Arhivu će raditi još jedan profesor. Dakle, ukupno 8 lica, od kojih 4 profesora, 1 nastavnik, dva studenta i jedan učitelj. Od njih 6 službenika radi u centru, a dva u prihvatilištima, i to u Novoj Gradiški i Slavonskoj Požegi.

U početku je težište rada bilo usmjereno na stvaranje potrebnih uslova za rad. Trebalo je osigurati prostorije i sredstva za rad u Arhivu.

U zgradi Arhiva postoje ove prostorije: tri za kancelarije, jedna za stručnu biblioteku, jedna za foto-laboratorij, jedna za čitanje mikrofilmova i dvije veće prostorije za spremište građe. Pošto je u toku adaptacija zgrade, osposobit će se još nekoliko prostorija za skladišta, pa će potrebe u tom smislu biti zadovoljene za doledno vrijeme.

Prihvatilišta građe u Novoj Gradiški i Slavonskoj Požegi imaju po dvije prostorije, a u izgledu su još po jedna prostorija u tim mjestima.

Sve prostorije snabdjevene su potrebnim inventarom, koji je u većini nov. Osim kancelarijskog inventara Arhiv posjeduje 60 polica za arhivsku građu, od kojih je 30 izrađeno od parene bukvine, a 30 od željeza. Sve te police su izrađene u raznim poduzećima u Slav. Brodu. Budući da ih sve ne možemo upotrijebiti u zgradi Arhiva, jedan, istina manji broj dodjelit ćemo prihvatilištima u Gradiški i Požegi.

Za biblioteku su izrađene police, a nabavljen je stol i stolice, kako bismo zainteresiranima stvorili uslove za rad.

Foto-laboratorij raspolaže sa svim suvremenim sredstvima foto-službe. Arhiv posjeduje aparat za kopiranje, magnetofon i mikročitač.

I prihvatilišta građe u Gradiški i Požegi već su snabdjevena najneophodnijim inventarom. Nedostaje im uglavnom nešto polica, ali će i one u doledno vrijeme biti nabavljene.

Tek kada su stvoreni i najneophodniji uslovi za rad, prišlo se rješavanju najaktuelnijih problema arhivske službe. Najprije se radilo na provođenju evidencije registratura i registraturne građe na ovom području. Od NOK je preuzet ovaj posao.

zajedno sa nedostacima koji su napravljeni. Ovaj posao definitivno je obavljen poslije sastanka Arhivskog savjeta Hrvatske, koji je održan krajem 1959. god.

Poslije provođenja evidencije registratura i registraturne građe pristupilo se utvrđivanju fondova i stanja u kojem se nalaze. Na osnovu evidencije tražili smo od ustanova i poduzeća da obavijeste Arhiv u kakvom se stanju i uslovima nalazi građa koju posjeduju i kada bi u zajednici s nama mogli izvršiti primopredaju iste. Poslije toga se prišlo primanju fondova. Do sada su primljeni fondovi: Općinskog poglavarstva u Brodu na Savi, NOO-a Slavonski Brod od 1945-1950, Okružnog NOO Slav. Brod, Zanatske komore, Građanske škole, OPZ, »Podvinje«, Radničkog doma u Slav. Brodu i Gimnazije »Zlatka Snajdera«.

Osim toga, radilo se na sređivanju arhivske građe iz perioda NOR, te su radi toga posjećena sva sela na kotaru. Materijal koji se odnosi na temu Radnički pokret i NOB sakupljalo se u Zagrebu, Beogradu, Osijeku i drugim mjestima izvana našeg kotara. Zahvaljujući dobroj organizaciji i određenim materijalnim uvjetima, taj posao je u velikoj mjeri obavljen. Prikupljeno je o tome do sada oko 100.000 raznih dokumenata. Razumije se da smo svjesni da taj posao nije još završen i da će na tome trebati još dosta raditi, ali smo zadovoljni, što rezultati dosadašnjeg rada nisu izostali. Taj uspjeh je to veći, što su za veliku većinu tih materijala već izrađena regesta. Jedan dio građe nalazi se u mikro-filmovima (oko 40.000 dokumenata).

Nastavit će se primanje fondova pojedinih ustanova i poduzeća, a usporedo s tim radit će se na sređivanju one građe koja je primljena i pohranjena u depoima Arhiva. Već sada se Arhivu obraćaju pojedinci i institucije raznim molbama i zahtjevima. Među njima ima i organa vlasti, poduzeća i ustanova. Gotovo sve njihove zahtjeve Arhiv je zadovoljio pa zato već sada u gradu uživa značajan ugled.

I organizaciji arhivističke službe na terenu posvećivalo se dosta pažnje. Konačno je postignut sporazum s NOK Nova Gradiška i Slavonska Požega da budu suosnivači Historijskog arhiva u Slavanskom Brodu zajedno sa NOK Slavonski Brod. Svi su oni osigurali osnovna sredstva za rad ispostava (prihvatišta) na njihovim kotarima. Osigurali su potrebne prostorije, inventar i kadar. Sada se uspostavlja koordinacija i, možemo reći, arhivska služba na tim terenima počinje djelovati.

Arhiv se preplatilo na sve stručne publikacije i časopise koji izlaze u zemlji.

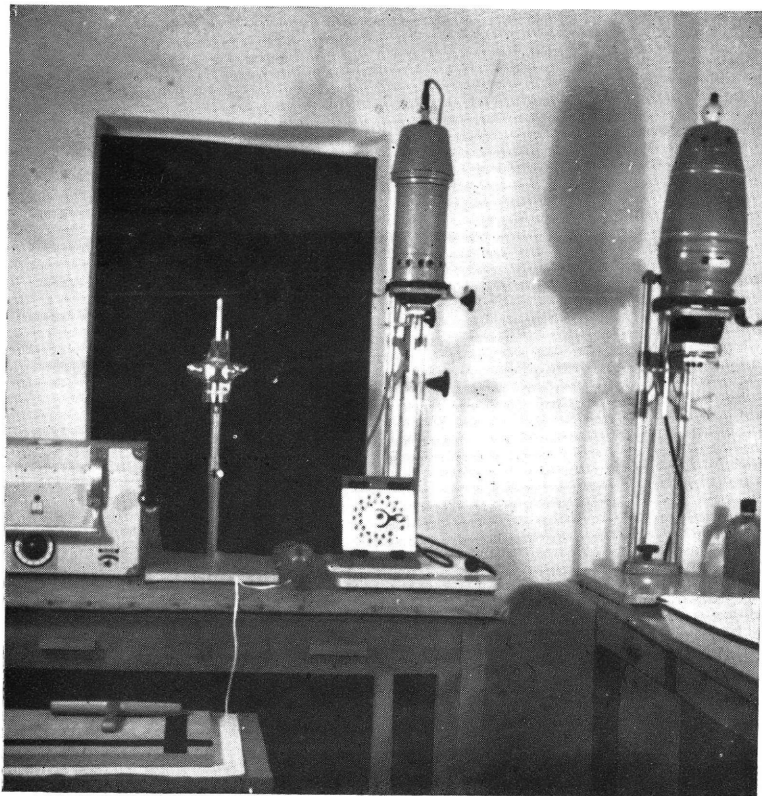
Zdravko Krnić

RAD HISTORIJSKOG ARHIVA U SPLITU U 1959. GODINI

Primljeni fondovi

Na planu sakupljanja arhivske građe i obogaćivanja fundusa u toku prošle godine ovaj je Arhiv uspio pronaći dio starog Splitskog arhiva, koji spominje Betner u svom rukopisu, koji se čuva u Državnom arhivu u Zadru. Za sada se ne može dati cjeloviti sadržaj toga fonda, ali iz sadašnje faze sređivanja vidljivo je da se glavnina spisa odnosi na notare Splita i okolice i na stari splitski i kliški sud sa najstarijim testamentima iz XV stoljeća. Rad na inventaru te građe, koja je dragocjena za historiju staroga Splita i okolice, nastavlja se. Veliki dio tog fonda dosta je dobro sačuvan. Fond sadrži cca 2.000 svežanja i knjiga.

Z. Krnić: O radu Historijskog arhiva u Slavonskom Brodu u 1959. godini

Sl. 1 — Fotolaboratorij

Z. Krnić: O radu Historijskog arhiva u Slavonskom Brodu u 1959. godini

Sl. 2 — Spremište grade